

NUMMER 3 - 2023

Leven in frankrijk

132
PAGINA'S
ZUID-
FRANKRIJK

Gers
Onderdompeling
in het ongerepte
Zuid-Frankrijk

BIARRITZ
Goede smaak, oude
villa's, jonge surfers

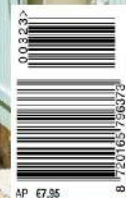
Het Zuid-Franse leven
van verslaggever
FERRY MINGELEN

CÔTE D'AZUR
Verkoeling en rust
in groene oases

Aix-en-Provence

DE XL VERSIE VAN HET
MOOIESTE PROVENÇAALSE DORP

CHAMBRES
D'HÔTES

GERS

Ontspannen leven in de luwte

De Pyreneeën en de zee zijn niet ver weg. Toch zul je in de Gers niet veel toeristen tegenkomen. En gelukkig maar, want tussen de glooiende heuvels vol slapende kastelen komt het besef: zo'n fijne streek wil je het liefst voor je alleen.

TEKST & FOTO'S RUBEN DRENTH

chocolat! In het zuiden zeggen we *chocolatine*.” Het broodje is zó vers dat het kraakt door de vele knapperige laagjes. We lopen langs het fraaie *hôtel de ville* de Rue Nationale op, hoofdstraat en onderdeel van de RN21, die van Limoges naar Lourdes loopt. Brice vertelt me dat er vroeger zo'n honderd *salons* aan de straat gevestigd waren. Salons voor onder meer thee, chocola en om een potje te kaarten of over politiek te praten. Tegenwoordig zijn ze vervangen door winkels, bakkers, kruideniers en, uiteraard, de Bar du Sport, die in de meeste dorpen te vinden is. Het is er gezellig druk. Aan het einde van de straat ligt het 14de-eeuwse Château des Comtes d'Armagnac. De naam verraadt het al: ooit woonplaats van de graaf en gravin van Armagnac. Tot 2013 deed het kasteel lange tijd dienst als ziekenhuis. Tegenwoordig draagt het de naam Le Village des Brocs: een omvangrijke antiekmarkt in de oude vertrekken van het paleis. De absolute pronkstukken liggen in de voormalige kapel, ooit gemaakt om de overledenen in het ziekenhuis een goed heengaan te bieden. Nu ligt het er vol met doffe schilderijen, blinkend zilverwerk, boeken met kaften van velours, tapijten en stoffige kandelaars.

David & Goliath

Ik stap in de auto en steek de rivier de Gers over, waaraan de streek zijn naam ontleent. De smalle, autoluwe wegen slingeren speels over de bolle heuvels. Af en toe staat er een ontspannen kijkende Gasconne-koe aan de kant van de weg. Ik kom in plaatsen als La Romieu, met een indrukwekkende gotische abdij uit de 14de eeuw en de Jardins de Coursiana, met onder meer 350 verschillende soorten rozen. Ik rij door Condom, volgens sommigen de veiligste stad van Frankrijk. Ten slotte parkeer ik mijn auto voor de toegangspoort van Lassenas, een maison d'hôtes een paar kilometer ten noorden van Vic-Fezensac. “Rij maar door tot voorbij het kippenhok!”, vertelt de intercom me. De eigenaren zijn de onlangs gepensioneerde Patrick en zijn vrouw Florence, een paar jaar geleden verhuisd uit Lille. Terug verhuisd. Patrick woonde hier niet ver vandaan en vertrok toen hij ging studeren naar het noorden van Frankrijk, waar hij Florence ontmoette. Dit huis was van zijn vader en al vijf generaties in hun familie. Het stel toverde het om tot eco-maison d'hôtes. Wie denkt dat een eco-onderkomen koud douchen en slapen op een matras van stro betekent,

heeft het mis. Er is een buitenzwembad, gevuld met regenwater dat dankzij een slim filtersysteem geen chloor nodig heeft. De sauna en wellnessruimte hebben mooi uitzicht op het dal. Patrick: “Eco houdt in dat we de natuurlijke biodiversiteit op het terrein stimuleren. Het diner en ontbijt voor onze gasten maakt Florence van lokale en biologische ingrediënten. Onze moestuinen verbouwen we volgens permacultuur. De eieren komen van onze eigen kippen en de honing van de bijen die over de vele bloemen zoemen. En dit jaar hebben we voor het eerst onze eigen wijn!” De Gers heeft een aantal relatief onbekende appellations. De Côtes de Gascogne en Saint-Mont in het uiterste westen van het gebied zijn de bekendste. En armagnac natuurlijk. In 1351 jubelde de toenmalige paus in Avignon al over de medicinale eigenschappen van armagnac, de lokale cognac-achtige eau de vie, die ondanks de naam weinig te maken heeft met de gelijknamige graaf. “Cognac is elk jaar hetzelfde, die wordt namelijk vrijwel altijd geblend met eerdere *vintages*.” Patrick's ogen beginnen te fonkelen en hij heft zijn armen. “Armagnac is kunst, cognac een industrie. Het is als David en Goliath!”

Openingspagina's: op heldere dagen zijn de Pyreneeën bijna tastbaar, ook vanaf hoofdstad Auch. Linkerpagina: lunch op het terras van Le Daroles; gotische bogen in La Romieu; een steigerend paard symboliseert dat musketier D'Artagnan is gesneeuwd op het slagveld; een van de vele katsculpturen in La Romieu. Hieronder: Château Castelmoré, geboortehuis van D'Artagnan in Lupiac.

Het is ochtend in Lectoure. Het eerste gesprek dat ik voer, is met een kat. Hij mauwt vanaf de middeleeuwse stadsmuur die nu dienstdoet als uitzichtpunt. Een oneindig lijkend landschap van rollende heuvels. In de verte prijkt de besneeuwde top van de Pic du Midi, met ernaast de andere 'drieduizenders' van de Pyreneeën. Als een grote ijzige muur die een koninkrijk afschermt van het gevaar erachter, zoals *The Wall* in *Game of Thrones*. Alleen de draken ontbreken. Er komt een zacht, fris windje opzetten. Brice, ik gok halverwege de veertig, Parijzenaar en tegenwoordig inwoner van Lectoure, wil me graag rondleiden door zijn stad. “Heb je al ontbeten?” Hij geeft me een papieren zakje met erin een chocoladecroissant. “Non non non! Geen *pain au*

“RIJ MAAR
DOOR TOT
VOORBIJ HET
KIPPENHOK”

ZE HEEFT RODE WANGEN VAN HET TILLEN VAN DE ZWARE MAND

Florence is inmiddels thuisgekomen van de markt in Vic-Fezensac. Ze heeft rode wangen van het tillen van de zware mand met kazen, brood en groente en kijkt spottend naar haar man. "Daar gaat hij weer! Patrick mag dan zijn halve leven ergens anders hebben gewoond, het is en blijft een Gascogner in hart en nieren. *Allez chéri, mets la table!*"

Musketier

Na een ontbijt van zelfgemaakte brioche met abrikozenjam en bijenhoning zet ik mijn reis voort. Vaker dan eens lijkt het alsof de tijd heeft stilgestaan in dit industrieluwe platteland met de vele châteaux die nog in oorspronkelijke staat verkeren. In Lupiac sta ik voor een wat vervallen kasteel, dat oogt als een trouwe hond wiens baasje hem lang geleden heeft achtergelaten. Het is een bescheiden optrek met afgebladderde luiken, mos groeit in de scheuren van de gevel. Het draagt de naam Château de Castelmore. De oorspronkelijk Keulse Alina naast mij vertelt over de trots van haar dorp: "Elk jaar vieren we het festival van onze bekendste inwoner: D'Artagnan! Hij is geboren in dit kasteel uit de 10de eeuw." Hij is een van de drie muskietiers - sterk geromantiseerd door Alexandre Dumas - en werd geboren als Charles de Batz. "Als muskietier kwam hij in het elitekorps en was hij een lijfwacht van de koning. Op die manier bouwde hij een innige band op met de 27 jaar jongere Louis XIV, de Zonnekoning. Hij behoorde tot zijn meest naaste vertrouwelingen." In Lupiac begint de Route d'Artagnan, die te voet, op de fiets en te paard kan worden afgelegd. Het eindpunt? Maastricht. Hier sneuvelde D'Artagnan tijdens het beleg in 1673, net na het Rampjaar. En niet als jonge, flitsende charmeur, met een snor als van een pornoacteur uit de jaren tachtig, zoals hij zo vaak werd neergezet in films, theater en stripboeken. Hij was al een eind in de zestig en gezien zijn fobie voor een veilig en voorspelbaar leven is het een wonder dat hij die leeftijd heeft

bereikt. Alina: "Het is dit jaar 350 jaar geleden dat D'Artagnan gestorven is, dus we pakken groots uit in augustus. In en rond Maastricht gebeurt er trouwens ook van alles. Wat het extra bijzonder maakt, is dat men denkt het lichaam van D'Artagnan gevonden te hebben in een kerk in de Maastrichtse wijk Wolder. Nu is het wachten op een DNA-onderzoek!"

Italiaanse gastvrijheid

Ik sluit mijn reis af in Auch. De hoofdstad van Gers zit qua inwoneraantal (22.000) tussen Urk en Oud-Beijerland in. Maar de stad doet veel groter aan, vooral vanwege de reusachtige kathedraal die boven de stad uittorent. Het duurde tweehonderd jaar om het gevaarte te bouwen. Gids, historicus en Lyonnais Aymeric neemt me mee op een wandeling door de stad. De hoogtijdagen van de stad waren rond 1850. Maar door de ontwikkeling van de industrie trokken de bewoners naar de grotere steden. De weinige jonge mannen die bleven, sneuvelden in de loopgraven in de Eerste Wereldoorlog. En nog later, toen jonge gezinnen in Italië voor Mussolini moesten vluchten, was de Gers een populaire bestemming. Er was hier veel goede landbouwgrond beschikbaar, dus ze werden met

open armen ontvangen. "We denken dat ongeveer de helft van de inwoners in de Gers een Italiaanse achtergrond heeft," zegt Aymeric. En voegt eraan toe met een knipoog: "Dat verklaart waarom de mensen hier zo gastvrij zijn!" Binnen in de Heilige Maria Kathedraal is alles overweldigend. Het eikenhouten koerstoelte heeft 113 zitplaatsen en is rijkversierd. De glas-inloodramen zijn vijftiende eeuw oud en origineel. Met Bijbelse vertellingen, tot in de kleinste details gegraveerd en geschilderd in het glas. De overdaad aan kleuren moet aan het begin van de 16de eeuw choquerend zijn geweest. Het was de overgang van de donkere Middeleeuwen naar de kleurrijke Renaissance. Op weg naar de uitgang wijst Aymeric me op de rechteronderhoek van het laatste raam. Maker Arnaud de Moles heeft daar in het glas een boodschap in het Latijn achtergelaten: "Raak me niet aan." Tot op heden is die wens gerespecteerd. Tuuuut, tuuuut! Vanuit een ooit wit Citroën C15-bestelbusje, ouder dan ikzelf, oerdegelijk en de hoeksteen van elk geslaagd Frans boerenbestaan, wordt geclaxonneerd. Uit het raam hangt de man uit Lectoure, Brice! Kennelijk een bekende van Aymeric. "Hebben jullie al ontbeten?" ■

Vorige pagina's: Le Village des Brocs, antiekmarkt in het oude château in Lectoure; het dorp Montesquiou. Linkerpagina: vakwerkhuisen in het fraaie Bassoues; bewoner van Lupiac. Hieronder: bloemen- en kruidentuin van de 12de-eeuwse abdij van Flaran; veel armagnac-huizen bieden rondleidingen en proeverijen.

Tips & adressen

DE REIS

Auch licht op zo'n 1200 kilometer rijden vanaf Utrecht. Directe vliegverbindingen zijn er naar Bordeaux en Toulouse. Met de Thalys en de TGV vanaf Amsterdam, met een overstap in Parijs, ben je in ongeveer 9 uur in Toulouse.

ZIEN & DOEN

Gers per e-bike

Het glooiende landschap leent zich uitstekend om ontdekt te worden op de fiets. Maar geen stukje asfalt is vlak, dus een e-bike kan uitkomst bieden. O.a. te huur bij het Office du Tourisme in Lectoure.

Le Village des Brocs

In het voormalige onderkomen van de graaf van Armagnac in Lectoure zit tegenwoordig een van de mooiste antiekmarkten uit de regio. Tijdens vakanties de hele week geopend en anders op maandag gesloten.

Tuinen van Coursiana

Vlak naast La Romieu liggen Les Jardins de Coursiana. Een arboretum van zes hectare met zo'n 350 soorten rozen en 700 soorten bomen en struiken. In het hoogseizoen dagelijks geopend tegen een bescheiden entreetarief. jardinsdecoursiana.com

Kunstgaleries in Bassoues

Twee keer knippen en je bent erdoorheen, zo klein is Bassoues. Wel heeft het een prachtige 16de-eeuwse houten markthal op het hoofdplein en zijn er verschillende kleine kunstgaleries verspreid over het sfeervolle plaatsje.

SLAPEN

Lassenat éco-maison d'hôtes (Vic-Fezensac)

Voormalige boerderij omgetoerd tot uiterst sfeerful gastenverblijf met vier kamers. lassenat-ecomaisondhotes.fr

Manufacture Royale (Lectoure)

In het voormalige gebouw van de Koninklijke Leerlooierij van Lectoure zit tegenwoordig een luxe B&B. lamanufactureroyaledlectoure.com

Le Domaine de Baulieu (Auch)

Comfortabele buitenlodges met uitzicht over het glooiende landschap. Een mix van een tiny house en een hotelkamer. Ernaast een toprestaurant. ledomainedebaulieu.com

ETEN & DRINKEN

Racine (Lectoure)

Hij komt uit Brussel, zij uit Canada. Hun restaurant serveert een zeer smaakvolle mix van traditioneel eten uit de regio met moderne frisse smaken. In het centrum van Lectoure. racinerestaurant.fr

Le Daroles (Auch)

Traditionele Franse bistro in informele setting en het oudste

restaurant van de stad. ledaroles.com

La Domaine de Baulieu (Auch)

Bij het eerdergenoemde hotel hoort een uitstekend restaurant dat de groene Michelinster heeft gekregen voor Sustainable Gastronomy. Op een paar minuten rijden vanaf Auch. ledomainedebaulieu.com

INFORMATIE

- tourisme-gers.com
- visit-occitanie.com/nl

